

Gietschuim met bladgoud

Beeldhouwster Maartje Folkeringa heeft haar eerste solotentoonstelling in Oss. Vooral haar trefzekere mensfiguren imponeren. Door Manon Berendse

Boven in de hal van Museum Jan Cunen hangt een intrigerend kruis. Bedoeld om te imponeren, met goudkleurige schakels, een glinsterend hart en vooral plompe, monsterlijk grote uiteinden. Tegelijkertijd wil dat imponeren niet zo lukken: vanaf grote afstand kun je zien dat het is gemaakt van gietschuim, wat normaliter wordt weggemoffeld tussen kieren en achter façades.

Niet bij Maartje Folkeringa. Zij draait de dingen graag om: gietschuim bombardeerde ze tot de dragervan haar oeuvre, nepkristallen leuken het op. Als ze zich bijvoorbeeld verdiept in het fenomeen statussymbolen, bedoeld om te schitteren en de rijkdom of superioriteit van iemand te onderstrepen, trekt zij deze juist op uit inferieure materialen als plastic folies, geschuimde kunststoffen, glitters en kleurige klei. Inferieur vanuit de klassieke optiek van kunstenaar én beschouwer: we zijn immers gewend aan de rijke, maar ingesleten betekenissen van olieverven, natuursteen en edele metalen.

Zoet gekleurd

Op een schouw liggen drie stralende, vormeloze hompen. De titel *Goudklompjes* kan Folkeringa niet serieus bedoelen. Daar zijn haar 'klompjes' veel te groot voor en ze liggen doodleuk uitgestald op een stuk 'floorfoam': het lichtblauwe schuim dat verwerkt wordt als isolatiemateriaal. Dat blauwe foam hebben we al anders leren zien door het werk van Folkeringa's vakbroeder Folkert de Jong. Waar hij speelt met de herkomst van dit zoet gekleurd materiaal (namelijk de oorlogsindustrie), zet Folkeringa het in voor inhoudelijke tegenstellingen.

Zij bekleedde haar hompen gietschuim met een laag heus bladgoud. Dat voelt als vloeken in de kerk. Kostbaar bladgoud associëren we met het verluchten van zeldzame boeken of tere sieraden. Indirect denk je ook daar nog even over na: wat is van waarde en waaraan ontlene

Buste 'Heer VII' (2009).

betekenis of zelfs onze identiteit? Zo houdt Folkeringa de aandacht vast.

Haar eerste museale solotentoonstelling vult slechts drie statige vertrekken van het voormalige stadhuis van Oss met sculpturen, maar het voelt als een gelaagd geheel. Dat heeft alles te maken met de focus van Folkeringa. Ieder beeld is uitgewerkt, de thematiek zorgt voor onderlinge samenhang en elk werk is secuur geplaatst.

Al vanuit de centrale hal valt de priemende blik op van een enorme buste die is opgesteld in een van de kamers. Over grote afstand kijkt deze *Heer VII* je aanmatigend aan van achter een on-

Folkeringa past de methodes van bladenmakers en filmscenaristen toe

miskenbaar jarenvijftigbrilmontuur. Het is het type schoolmeester of misschien wel minister: iemand die beschikt over een natuurlijk gezag. Die kwaliteit zit in de man, niet in de dode materialen waaruit Folkeringa hem tevoorschijn toverde. De bril is niet meer dan een ijzerdraadje, aan de bovenkant verzaagd met een reepje donkere was. De buste is ook belachelijk groot, maar ook dat valt niet direct op. Daarvoor is de man simpelweg te sterk aanwezig.

Er zijn nog drie levensechte, maar reusachtige figuren te zien. Een man met zijn handen in zijn broekzakken, een staande en een zittende vrouw. Schijnbaar nonchalant, maar toch onzeker: ze zijn zich maar al te bewust van hun omgeving. Folkeringa weet precies wat ze wil laten zien: ons onvermogen of de genadeloze eenzaamheid die zich soms van ons meester kan maken.

Zo eenvoudig is dat nog niet. Niet alleen omdat Folkeringa werkt met onvoorspelbaar smeltende plastics of bubbelend gietschuim, maar vooral omdat ze de vinger moet kunnen leggen op de wezenlijke kanten van het mens-zijn in sculpturen die vanuit een welhaast kinderlijke logica lijken te zijn gemaakt. Haar materialen zijn geduldig, maar ze zal ze wel tot leven moeten wekken.

Folkeringa bereidt zich dan ook grondig voor. Tijdens een werkperiode bij het Instituto Buena Vista op Curaçao in 2010 deed ze daarvan nauwgezet verslag in blogvorm. 'Op het moment is mijn hoofdpersonage een poserende Nederlandse blanke vrouw in bikini aan de rand van haar zwembad. Ze is rond de 60, geblondeerd, draagt veel sieraden, heeft verschillende rijk gekleurde badhanddoeken, hoge hakken, tassen en zonneolies. Haar huis in Curaçao, waar ze in de winter woont, staat pal aan zee.'

Folkeringa past de methodes van bladenmakers en filmscenaristen toe: ze denkt een compleet 'hoofdpersonage' uit. Met zo'n focus moeten er wel beelden ontstaan die impact hebben.

'Heer V' (2009).

**Maartje
Folkinga**

t/m 21 oktober,
Museum Jan
Cunen, Oss,
museumjancunen.nl

